

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czimzandók.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 16 forint. Negyedévre . . . 4 forint.
Félévre . . . 8 forint. Egy hóra . . . 1 ft 50 kr.

Egyes szám ára 5 krajczár.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög ezentiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora 5 forint.

Nyilttéri czikkek garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Társadalmi életünk.

I.

Az u. n. pártközi paktumról egyet feltétlenül el kell ismernünk. Lehet ugyanis, hogy a pártélet élességeinek elsimitásával bizonyos ernyedtségnek nyitott teret a politikában, de eltagadhatlan, hogy hasznos dolgot művelt, midőn elterelve a figyelmet az azt teljes mértékben elsorhadó politikai küzdőtér többé már nem izgalmas látni valótól, a társadalmi kérdésekre irányította a közgondolkodást.

Magyar társadalomról ugyan a szó magasabb értelmében legfeljebb 30 év óta szólhatunk. Kétszeres ápolást igényelt volna tehát részünkről ez a csemete, amelynek azonban igen minimális mértékben jutott valami az államferfiak és a közvélemény gondosságából. Így szaporodtak aztán tömeggé társadalmunk megoldatlan kérdései, holott az élet rohamos sebességgel szalad el fejnünk felett és az eddigiek mellé újabb és újabb problémákat vet fel megoldandóknak.

A vidéki városok fejlődésének kérdése szintén a megoldatlan kérdések között foglal helyet. E téren idáig alig történt egyéb annak constatálásánál, hogy a vidéki városi élet fejlődésére igen jelentős érdeket képvisel, hogy tehát az állam köteles segítségére sietni a kezdet nehézségeivel küzdő vidéki városoknak, a melyekre aránytalan terheket róttak, helyen-helyen épen vagyoni zúllás veszedelmével fenyegető kiadásokra kényszerítettek a modern élet tulkövetései.

Es szomoruan bár, de be kell valanunk, hogy ha a társadalmi élet külső jelenségeiből kell megítélnünk egy város anyagi viszonyainak rendezettségét, ugy a mi kincses városunkat is az ilyen veszedelemmel fenyegetett városok közzé kellene soroznunk.

A társas életnek az a petyhüdtisége, a mi az utóbbi években nálunk tapasztalható, valóban megdöbbentő módon mutat reá arra az összefüggésre, a mi a társadalom szellemi élete és vagyoni erőinek mértéke között jelentkezik és összehasonlítva csak az egy évtized előtti állapottal is, olyan szomorú dekadenciát mutat fel, a mit csak az tesz megérthetővé, hogy nem lévén elég erőnk a felcsigázott követelések kielégítésére, szükségképpen be kellett következnie a kimerültségnek, a mely most a társadalmi élet stagnációjában nyer kidomborodást.

Es még sem tennők ezt ily panaszosan kritika tárgyává, ha nem ismernök a nagy hivatást, a melyet az erdélyi magyarság kulturális haladásának nagy érdeke juttat Kolozsvárnak és a melynek betöltésére mind képtelenebbnek mutat ez az egykor annyi reményt felkeltett „kis Athén”-ünk.

Avagy hasonlítsuk össze Kolozsvár életét más magyarországi városokéval és el nem lehet tagadnunk az igazságot, hogy népességre kisebb, fejlődési képességre kevésbé szerencsés, históriai multban pedig épen szegényebb városok is jelentékenyebb eredményeket értek el az utóbbi időkben, mint a mi városunk, a mely pedig egyebek között az állam támogatását is olyan mértékben élvezte, mint — a fővárostól és Szegedtől eltekintve — talán egy város sem.

Hanem egy tekintetben mégis a mi városunk mutatja a legjelentékenyebb fejlődést a többi városok felett. Érttem alatta a társadalmi életnek azt a tagoltságát, a minek van ugyan nyoma a vidék minden városában, de a minek oly erőteljes, ugyszólván intézményszerű fejlettségére sehol sem akadunk, mint Kolozsváron. E részben pl. a kis Marosvásárhely élete is a mi rovásunkra ma igen jelentékeny különbséget mutat fel. Ott pl. szinte lehetetlenség az az exclusivitás, a melyvel nálunk a társadalom egyes rétegei ugyszólván hermafídice elkülönöznek egymástól.

Pedig a magyar közéletnek osztálykülönbségeken alapuló multjából sokkal jelentékenyebb súlyu, intensivebb erejű tradíciókról akadunk ott, mint nálunk, a hol egyebek között a mult kegyeletese emléke is elhalványulóban van és a hol azért mégis tény, hogy a társadalmi élet nem tudja áthatni és feldolgozni az ő összes alkatelemeit, hanem igen jelentékeny mértékkel, mint ismeretlen mennyiséggel, mint holt súlylyal kénytelen elszámolni.

Ott van pl. közéletünk két kiváló szereplésre, vezetésre hivatott tényezője. Egyik az egyetem tanári, a másik a kir. tábla bírói kara.

Vajjon betöltik-e ezek a reájok váró hivatást? Vajjon áthatja-e őket az az érdek, az a törekvés, a mely társadalmi életünknek vezetője, irányítúje kellene, hogy legyen?

A valóság az, hogy a társadalom nem gyakorol reájok vonzó erőt és hogy épen ennél logva ők is az exclusivitás elemeit képviselik társas életükben. Így

magyarázhatni meg aztán pl. azt a szegényes eredményest, a melyet mi a történelmi mult kultusza ápolásában felmutathatunk más városokkal szemben.

Maros-Vásárhelyen csak a szabadságharcz dicső korszakát három emlékoszlop juttatja eszébe az existentialis küzdelem hétköznapi gyötrelmei között arról megelégedzőnek. Nálunk, az uniót kimondó országgyűlés színhelyén, Bem egykori főhadí szállásán, az Erdélyi Múzeum és annyi más közművelődési egyesület központján két szerény emléktáblával szegyenkezünk. És azok sem a mi, a közpolgárság emberségéből, hanem az ifjúságnak és az ereklje múzeum egy pár lelkes tisztviselőjének a buzgóságától néznek le reánk. És ha utczáink elnevezésén nem ejtjük meg a tervbe vett vállalkatásukat: semmi sem mutat arra ez ős falak között, hogy itt valaha az erdélyi fejedelmek tartották székhelyüket, hogy itt egykoron egy független kis ország souverinitása, mint központjában lüktetett.

V. A.

Politikai hir.

A törvény, jog és igazság hatása.

N. Váradról írják, hogy Szunyogh Péter, Biharmegye szabadelvű pártjának elnöke, lemondott a párt elnöki tisztéről. A lemondást a kuriai bíraskodásról szóló törvényjavaslat tette szükségessé, mely tudvalevően elrendeli, hogy köztisztviselő nem lehet politikai mozgalmak vezetője: pártgyűléseket össze nem hívhat, ilyen gyűléseken nem elnökölhet.

Lemondását Szunyog alispán a következő levélben tudatta a párttal:

Az országgyűlési képviselőválasztások fölötti bíraskodásról szóló 1899. évi XV. t.-cz. 167. §-a akként rendelkezik, hogy az állami és törvényhatósági közhivatalnok nem vehet részt politikai pártgyűlések összehívásában, nem lehet azoknak elnöke vagy jegyzője és tőlük megbízást el nem fogadhat. Habár a törvény most hivatott rendelkezése csak a jelen országgyűlés berekesztését követő napon lép hatályba, a pártelnöki tiszt további viselését a törvény intencziójával összeegyeztethetőnek nem tartván; erről való lemondásomat határoztam el.

Szunyogh Péter,
alispán.

Romániából.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, jun. 19.

A konzervatív kormány helyzete mindinkább tisztul, a kabinet egysége gyenge lábon áll. A mikor Fleva a kabinetbe belépett, a konzervatívokat azzal nyugtatták meg, hogy Fleva őszinte konzervatív lett; Fleva az ellen nem tiltakozott. Ez azonban a választások előtt volt, a mikor még remélte, hogy hibeit, valamennyit megválasztathatja. Azonban keserűen csalódott és nem is késelt e hűség szegést nyilvánosan megbélyegezni. Egy népgyűlésen, mely Fléva kezdeményezésére tartott meg, a következőleg nyilatkozott:

„Azzal vádolnak, hogy hűtlen lettem a szabadelvűséghez. Nos, kijelentem, hogy nem vagyok hiteghagyt. Mentem a konzervatívok, mert megígérték, hogy bizonyos reformokat, melyekre súlyt helyezek, életbe fognak léptetni. Ha a kormány nem tartja be ígérteit, nos! — nem vagyunk összeházasodva. És még ha így volna is, akkor is ismerjük Romániában a házasság bontást.”

Egy tényleges miniszternek ily kijelentése a kormány jelen levő hibeit nem kis mértékben hozta izgalomba. A bejelentett feltételes válás a legrövidebb idő alatt be fog következni. És miután a junimisták egy általán nem hajladók a kormánnyal most kibékülni, a kormány előre láthatólag össze omlik. Csak a számszerint csekély, de tekintélyes jelentékeny Draperista csoport nem fog közvetlenül a kormány bukásához hozzá járulni. A szabadelvű párt mostani zilált viszonyai mellett egy miniszter válás teljesen készületlenül találma e csoportot, melynek érdeke, hogy a kormány betegsége minél tartósabb legyen. De van egy másik baj is, a mi a kormány helyzetét tarthatatlanná teszi, ez a rossz termés és az antisemita vérengzések által csorbított hitel, melyek mellett lehetetlen a függő állam adósságok törlesztésére kölcsönt felvenni vagy pedig a kilátásba helyezett új adókat életbe léptetni.

A székely kivándorlás ellen.

Érdekes füzet jelent meg „Száműzetésem ideje, vagy miért hagytam ott Oláhországot” czimen Tornyai Ferencz tordai román, kath. lelkész tollából A füzetet az Emke Marostordavármegyei marosvásárhelyi választmánya adta ki azzal a célzattal, hogy általa sikerüljön végre fölnyitni a székely nép szeméit és a Romániába kivándorolt magyarok nyomorának leírása által visszarettense a tömegesen átvándorló székely munkásokat a haza elhagyástól.

Megdöbhentő az a kép, melyet a több évig Romániában élt magyar pap tapasztala-

tai leírásával élénk tár. A nyomornak, a pi-szoknak, az elzűllésnek sivár, borzasztó képe s ha valami, ugy ez a sárga füzet bizonyára meggyőzhetné az elvakult székelységet arról, hogy nem mese az, a mit a romániai borzalmakról más évek óta beszél a fejébe a józanság és elfogatlanság.

Száműzetésnek mondja a füzet szerzője romániai tartózkodását, mert saját vérei közt is a sivár érzéketlenség, a vigasztalan nyomor közepette ugy érezte magát, mint egy végtelen sivatagban. Missziót teljesíteni ment az idegenbe, nemes küldetése tudatában lelkes terveket szőtt véreinek fölsegeléséről, támogatásáról, de annyi rideg közönnyel találkozott, hogy lelkesedésének heve alább szállott. Lelki szárazságot, csöndös kétségbeeséshez hasonló beletörődöttséget, testi és lelki elhagyatottságot talált mindenütt utjában. A nyomorban vergődő székely palinkaivásra adta magát s mind jobban és jobban belemerült a romboló szenvedélyek, átkos indulatok posványába. A mi nemesebb indulat, munkakedv, munkaerő megmaradt még benne, azt Románia, ez a Moloch-gyomor felitta magába, a tönkrejutott, agyoncsigázott székely pedig ott feküdt részvétlenségtől körülvéve egyedül, elhagyatva.

Bármerre ment, mindenütt rémesebbnek rémesebb képek. Rongyokba burkolt szegénység, mocskos, nyomoruság minden lépten-nyomon. Ploesti a kivándorlók elzűllésének első stációja. Itt kezdődik a hontalanság, rab-szolgaság. Innen indul a kivándorolt székely beljebb a sivár országba, hol oly kietlen, szív és lélek nélküli élet van, hol a legutálatosabb közömbösség, testiség, Istent és felebarátot nem ismerő önzés uralkodik fennen minden eszményi fölött. Kiehezve, megtörve a nyomoruságtól huzódnak át a kivándorlók a városokon s tartanak pihenőt a kórházakban.

Azért menni ki Romániába — írja Tornyai, — hogy az ember tartós keresetet biztosítson magának, az végzetes önmátás, s ha más ezt állítja: a legkellemetlenebb, leggazabb hazugság, főkép ha olyan ember szájából kerülne ki, ki az ottani viszonyokat ismeri.

Brailában, a kolóniákon, Giurgiuban, Bukarestben mindenütt leirhatatlan a szegénység. Lebujokban, földbe ázott silány, nedves lyukakban él száz meg száz elzűllött magyar család.

Ezek a folyton elébe bukkáló sivár képek készítették Tornyait a legadázabb küzdelemre, hogy javítson a szegény székelyek helyzetén, de minden törekvése hajótörést szenvedett a közöny és fásultság szirtjein.

Nem lát más módot a szörnyű nyomor megszüntetésére, minthogy egyáltalán ne vándoroljon ki többé a székely Romániába: a nyomoruságok ez országba. S az a tizezer példányban nyomott füzet is, melyben romániai „száműzetését” írja meg a derék pap, azt célozza, hogy a hontalanság sötét képei megdöbhenték a munkás székely népet s ne kívánja meg az idegenek sotalán, keserű kenyerét.

A czél, a mely megíratta e füzetet, nemes, de hogy sikere legyen, egy pár év szükséges ahhoz, s még akkor is kérdés, ha

rekvés megíusult, ez leginkább ellenkezik azzal az állítással, hogy a ezár a nagyherczeg apjának Mihály Nikolajevics nagyherczeg befolyása alatt áll, a ki több ízben igyekezett már fiát rehabilitálni. De különben II. Sándor ezár az egyetlen élő fivérének természetével sem egyezik, hogy császári unokatestvérére befolyást gyakoroljon.

A nagyherczeg elnöke ugyan a birodalmi tanácsnak, de inkább előkelő reprezentá-lásra szorítkozik. A világias becsvágy mindig látva állt a most 67 éves nagyherczegtől, a ki feleségének 1891-ben bekövetkezett halála óta csak ritkán szerepel a nyilvánosság előtt.

Közelebb áll a ezár szívéhez nagybátyja, Vladimir nagyherczeg, ki az udvarnál a német elemet képviseli, azonban távol tartja magát minden politikai pártállástól. Nyílt, lo-vagias jelleme, egészséges észjárással párosult jószívűsége sok barátot szerez neki. Szívesen látják is őt minden időben a német császári udvarnál, mig ifjabb öccse Alexisz rokon-szenvenél fogva inkább Franciaország felé hajlik, kinek első tengernagyi állása megengedi, hogy az év nagy részét elegáns párisi lakóban és biarrítzi nyaralójában töltsse el. Alexisz nagyherczeg nőlen ember, ki szenvedélyes tisztelője a női szépségeknek. Mint 20 éves ifju titokban megesküdött egy udvarhölgy-gyel, mely házasságból egy fia származott. Edes atyja II. Sándor ezár azonban rövid uton érvénytelennek jelentette ki a házasságot. Sergius és Pál nagyherczegeket csak ritkán lehet látni. Az első nemcsak nagybátyja, hanem sógora is a csárnak és különöz hírben áll, ki a magányban érzi magát legjob

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1899. Június 22.

A ezár udvarából.

II. Miklós ezár állítólagos betegségeinek hire, a melyet angol és dán lapok terjesztettek, sehohsem keltett nagyobb meglepetést, mint magában a ezári birodalom fővárosában. Hogy a ezár gyöngye szervezett és nagyobb fáradalmakra nem termett, hogy az ilyenek hamar kimerítik, az sohasem volt titok. Ebből az állapotból a komoly megbetegedés azonban még igen nagy az ut és a ki a ezárt az utóbbi időben rendezett katonai ünnepeknél és szemléknél láthatta, sem viselkedésében, sem állapotában nem észlelhetett változást. Hogy az ilyen hírek mégis számára kelhetnek, ennek főoka az a visszavonultság, a mely a családi életet különösen szerető ezárnak leginkább felel meg és a mely persze a mulatnivágyó, a szórakozást kereső, pompát űző szt.-péterváriaknak seho gy sincsen inyére.

A kormányügyek elintézésénél a ezárnak az a főtürekvése, hogy arról, a mit eléje tesznek, lehetőleg maga is tudomást szerezzen. A mikor információkat keres, nem szorítkozik azokra a közegekre, a kik hivataluknál fogva ily információk megadására kötelesek, hanem időnként ugynevezett privát ankétéket rendez, a mi persze szintén nem tetszik a bürokrata hivatalnokoknak.

II. Miklós ezár napirendje pontosan

van szabályozva. Reggeli 8 órakor kel fel, 9 órakor a ezárnéval együtt reggeliz, vagyis teát iszik. Pontban fél 10 órakor dolgozószobájába megy, hogy első sorban a bel és külföldi napilapokat olvassa.

Ezzel telik ez az ideje fél 11 óráig. Azután fél órát sétál a parkban. Tizenegy óráig az állami ügyek kerülnek sorra. Ezek ugy vannak beosztva, hogy a ezár naponta két minisztert fogad. Ezekhez csatlakoznak más magas méltóságok, követek, tiszteknek fogadása, a kik személyes jelentéseket tesznek. Hogy ilyen magánkihallgatáshoz nem könnyű szerrel lehet jutni, azt emlitenünk sem kell. A kik ilyen kihallgatásra rendeltettek, azok, a mikor a ezár a fővároson kívül valamelyik kastélyában, pl. Peterhofban van, a vasuton udvari fogatokat találhatnak melyeknek kocsisai és lakájai az ismert szürke köpenyeg, fejükön pedig a háromszögletű kalapot viselik. Mikor a meghívottak a kastélyba érnek, teát és sandwiches-t kapnak. Azután a kastélyszolgák egyike, a hajdu, a ki drága, aranyos szövetű liberát visel, melyhez lengő tollakkal díszített kalap tartózik, elvezeti őket a szárnysegédek szolgálati szobájáig. Az utóbbiak egyike a ezárnak hangosan jelenti a látogató nevét és bebecsújtja az illetőt a dolgozó szobába. A katonai jelentéseket a ezár a hét egybizonyos napján, az egyik teremben egybegyűlt tisztektől egyszerre veszi át.

Fél kettőkor a ezár a feleségével villásreggeliz és aztán ugyancsak vele egy órahosszat kocskáz. Visszatérésük után újabb fogadtatások vannak és ez az idő, a mikor a ezár

né is fogadja a magas állású hölgyek látogatását. Délután 4—8-ig II. Miklós ezár egészen egyedül dolgozik. Főképp a beérkezett napjelentések, a törvényjavaslatok, a tartományi kormányzók jelentéseinek olvasásával foglalkozik.

Esti 8 órakor van a családi ebéd, melyre naponta meghívásokat bocsájtanak ki és 9-kor, de legkésőbbben 10-kor a ezár már újra dolgozószobájában van, a honnan csak éjjel felé távozik.

Az esti órákban a ezárné képezi a ezár társaságát. Rajzol, zongorázik, vagy valami kézimunkán dolgozik. Csak különös ünnepek alkalmával változik ez a rend, a mely teljesen olyan, mint valamelyik fiatal egyszerű polgári házaspáré, a mely egymással meg van elégedve és jobban szereti a csendes otthon, mint a zajos külvilági életet. Az udvari ünnepek, melyek minden uralkodónak reprezentációs kötelességeihez tartoznak, ennek dacára, nem vesztettek semmit ősrégi fényükből. Mily egyszerű a rendezés ilyen ünnepeknél, azt legjobban feltűnteti a ezári konyha szervezete. Ez gróf Benken-dorf udvari marsal fővezetése alatt áll, a kinek alá van rendelve az intendáns, akit jogi-rieknek neveznek. Ez rendesen francia származású és a konyha volt szakácsai sorából lépett elő s nem dolgozik semmit sem, hanem csak felügyeletet gyakorol az egész szolgálat felett, meghatározza az étrendet és viseli az egész felelősséget. Rendelkezésére áll egy teljes iroda, melyben 16 írnök dolgozik. A személyzet, mely felett rendelkezik, igen nagyszámu. Van 4 segédjourier, 24 ugyneve-

zett officiers de bouche: ételhordók. 34 lakáj, 18 segédlakáj, 54 buffet szolga. A tulajdonképpeni konyha élén áll a két chef, a kiknek szintén nagy személyzet van alá rendelve: 4 alchef, 38 szakács, 20 segédszakács 32 kukta.

Ezután van egész személyzet a kenyér és czukrászda ellátására, mely 25 személyből áll. Az ételeket a francia konyha szerint készítik. E mellett természetesen nem hiányzanak az orosz nemzeti ételek sem: a bresch és tschi, az ismert káposztaleves, a pástétalforma kulubiai, a melyet sokféleképp lehet variálni és a kilkis: kés, a sprokhoz hasonló halak, a melyeket a finn tengeri öblében halásznak. Ezeket a ezár nagyon kedveli.

Bizvást mondható, hogy a ezár családjának összes tagjaival jó egyetértésben él, a mi az ő békés és jószágos természetének leginkább megfelel. Csak két kivétel van. Az egyik a közel 50 éves Miklós Konstantinovic nagyherczeg, a ki husz év óta minden katonai méltóságtól megfosztva, Tiflisben való-ságos száműzetésben él könnyelmű ifjúkori tettei miatt, melyek az egy amerikai kalandornő halójába került ifjut meg arra is csábították, hogy saját édes anyjának ékszerait ellopja. A másik kivétel a közel negyven éves Mihály Mihajlovics nagyherczeg, akinek Merenberg herczegnővel, nassaui Miklós herczegnég titkos házasságából született leányával való házassága szintén az orosz hadsereg-ből való kizárását vonta maga után, a mellett, hogy a nagyherczeg felváltva Wiesbadenben vagy Cannesben él.

Hogy a kibékítésre irányuló minden tö-

vajjon jelentős siker-e az? Országos mozgalom kellene ahhoz, hogy rábírhjuk munkásainkat az itthonmaradásra és helyes gazdasági politikára.

A rágalmazott Franciaország.

Páris, június 17.

Azon hírlapok, a melyek két év óta folyó támadásai által Franciaországot zavarják és olvasóiknak véleményét ellene hangolni iparkodnak, most győzedelmes hangon kiáltják: „Nem létezik már Franciaország, sem a köztársaság; Páris forradalomban van!”

Mindez rágalom. A legnagyobb válság közepette, a melyet az ország átél, „Páris mulott.”

Azon zavarok, a melyeket agítálnak, csak felületesek voltak. Ha Franciaország egy napon akarná, egyetlen mozdulattal lerázhatná a nyakáról ezen élődi agitátorokat, de ők most, az 1900-iki kiállítás előestéjén ismét kezdik azon manővereket, a melyek 1888-ban sikertelenek maradtak.

Emlékezem, hogy akkor is azt mondták, hogy az idegeneknek veszélyes lesz Franciaországba jönni s Budapesten a felől aggódtak, hogy vajjon a dícső magyar zászló kellő tiszteletben fog-e részesülni.

Hívalokozom azon 800 magyarra, kiket személyesen volt szerencsém bevezetni a „Hotel de Ville”-be, a „Forradalom templomá”-ba. Soha rágalom ily alaptalan nem volt.

És íme, ma ismétlik ezen együgyűségeket. Azt mondom, hogy ez szégyenletes.

A. Saissy.

Volt aranyosszéki dolgok.

Általánosan tudott dolog, hogy a mult megerendezés alkalmával Aranyosszék férjhezmenesztetett Tordamegyéhez, s így alapított egy új családot, melyet Torda-Aranyosszék néven ismer a közélet. Ezen fakultatív polgári házasság alkalmával Aranyosszék női hozományá, az eladott, illetve kasul-bakul áron alul jóval árusított ingatlanait is beleszámitva, készpénzben 40,000 forintot tett ki, melyet azonban új otthonába nem vitt át, hanem igenis a volt aranyosszéki notábilításokból alakult egy vagyonkezelő bizottság kezelésé alá adott oly célból, hogy ennek kamatait az Aranyosszékett tett 21 község népiskolái javára gyümölcsöztette, hasznosítsa.

Hát ebben volna is talán valami ratió! Legalább az eszme elég fenséges és megkapó. A kezeléshez azonban évek óta nem valami rózsás színezetű lleltások fűződnek, melyből egy szikra a közelmúltban ki is pattant,

Ezt illetve, a mult vasárnap f. évi június 18-án birtokossági nagy gyűlés tartott Tordán, a vármegye házában, mikor is bebonyult, hogy a gazdálkodáshoz egy kis könnyelműség is hozzá ferközött, a mennyiben minden nagyobb körültekintés nélkül oly kölcsönök adtak és nem is az aranyosszékieknek, melyekből tetemes per anyag támadt, s melyeknek egy része be sem hajlató.

Ezért sokkalta jobb lesz, ha közös akarttal és egyetértéssel megszüntetjük ezen gazdálkodást, mely ugy is áldozatokkal, kiadásokkal jár. Vagyis sporoljuk meg ezen áldozatokat és kiadásokat és osszuk fel a tőkéit. A már meglevő kukas szerint adjuk át mindegyik községnek a neki jutandó tőkéit, hadd kezelje mindenki a maga módja szerint és hasznára a már elhatározott szent cél érdekében. Ezen felosztási munkálatokra, s a rendezendő dolgok elvégzésére tüzzünk ki egy évet, hogy a jövő évi nagy gyűlés alkalmával minden község vigye haza saját pénztárába a maga járandóságát, s a régi Aranyosszéki márkális üléseknek legeslegutoljára legyen ezen gyűlés. Jobb lesz így!...

Egyébként: videant consules!

N. M.

Az egyleti orvos.

Kolozsvár, június 22.

A mai orvosi gyakorlatban legnagyobb szerepet játszik a betegséglelőző egyletek végnélküli csoportja. Az orvosok gyakorlatuk értékét odáig hagyták silyedni, hogy a közönség azt bár mily csekély áron megvárhatónak tartja s erre nézve magán uton is az államtól törvényhozással is betegséglelőző egyletekké alakultak, a melyben egészségük ápolására néhány fillért orvostartanak s attól az orvostól minden tisztelettel és becsüléssel megvonva, többet kívánnak, mint amennyit tulajdonképen kívánniok szabad volna.

Az egyletet igazgatóságok vezetik. Egy két esetet kivéve, áll az Igazgatóság olyan tagokból, kiknek fogalmuk sincs egy jegyző könyv szerkesztéséről, legkevésbé helyes ítélkezésről. Legfőbb dolog, hogy a tagok betegségeik esetén segélyt kapjanak s ha nem betegek, akkor is, mert ha nem, panuszra mennek az igazgatósághoz, az saját sorsa felének ad igazat, az orvos hiába védekezik, nincs igazsága; az orvos egy ur, a ki a szegényeket sújtja s hiába minden alapszabály, mindenkinél igaza van, csak az orvos nem akarja belátni baját; legközelebb el kell őt csapni és el is csapják. Az egyleti tagok java része azon speculál, hogy betegség színlelés által pénzhez jusszon. A lelkiismeretes orvos, ki az egylet érdekét és alapszabályait szem előtt tartja, az ilyeneket visszautasítja, de a tagok ezért végig felfosszantják s uton utfélen szidják, tudományát a nagy közönség előtt becsmélik, végül panasza mennek, hazudoznak és ki lesz a vesztes?: az orvos!

Ezen egyletekben az orvos védelmet soha nem talál, mert valamennyi egy alapon van felállítva, azaz függ az egylet orvos általa a tagoktól, mert ők választják, ők, akik meg sem tudják itélni s meg sem tudják becsülni.

Az egyleti orvos nincs mit várjon sem a tagoktól, sem az igazgatóságtól mindaddig, míg az egyleti orvos állás az országos orvos-szövetség igazgatósága által rendezve nem lesz.

Az egyletek sokat követelnek, de nem fizetnek. Egy beteg 7—8 krajczárért kell meglátogatni. Mindnyáján a külvárosokban laknak, tehát fogatot is kell éretők tartani s a humanitás háta mögé bujva ugy az állami, mint a magán betegséglelőző egyletek felhasználnak minden alkalmat, hogy az orvosi működés becsét a minimumra redukálva, megfosszák azon tisztességtől ugy eljárás, mint díjazás tekintetében, mely tisztességet az orvos fáradságáért mindenkoron megérdemelhet és meg kell, hogy kapjon.

A nagyközönség nem ismeri az egyleti orvos és egylet közötti viszonyt, tehát ítéletet sem mondhat, de hall ítéleteleget azon tagoktól, kiktől az egyleti orvos egy vagy más okért és soha önkéllik a segélyt elvonta. Kíváncs volt, hogy e sorok következtében valahára rendezve legyen az egyleti orvosi állás, mert mi magunk kik tisztességes tagjai vagyunk az egyletnek s félünk, hogy egyletünk csakugyan összedől a miatt, hogy a rendellenkedő, rossz hiszemű és rossz lelki tagok miatt nem fogunk orvost kapni akkor sem, ha az illető kívánsága szerint díjazzuk. Mi többben jogtalanunk tartjuk az egyletek

által kiszabott orvosi díjjazást, mert mi, a kik ismerjük az egyleti életet, jól tudjuk, mit kell fáradni egy egyleti orvosnak, hogy reá bízott munkáját hűségesen elvégezhesse. Itt fel nem sorolható, számos adat bizonyítja, hogy legnehezebb orvosi állás az egyleti orvosi állás s még nehezebbé teszi azt az a hitványkodó rész, mely nem tekint sem alapszabályt, sem becsületet, hanem az orvost végig bosszantva élőködni akar az egyleten.

Leirhatatlan az a raffinéria, a melylyel némely egyleti tag az orvosát becsapni szándékozik, ugy, hogy az orvosnak éveken keresztül szerzett tapasztalata sem elég arra, hogy néha egy-egy meg ne csalja. És így bátran el lehet mondani, hogy családik az igazgatóság és csálva lesz az orvos is. Az egyletekben az ügy védelmét feltétlenül az orvos eszközözi.

Nélküle az ellenőrzést végrehajtani lehetetlen. Ebből kifolyólag állása is olyan kell legyen, mely független a tagok jóindulatától, mely állás kinevezése egyszerismindenkorra szóljon, mely állásból felfüggeszteni az orvost csakis vétkes eljárásáért lehessen. Ha az egyletben az orvosi állás így megszilárdul, akkor reméljük, hogy elpusztulnak a szimulánsok s az egyletek megfelelhetnek humanus céljaiknak.

Az egyleti orvosi állás rendbehozására kérjük mi az országos orvosszövetséget. Nekünk szükségünk van az egyletre, mert becsületes eljárás mellett betegségeinkben könnyebben találunk oltalmat, de egyszerűsmind — hogy jó orvosaink lehessenek — kívánjuk, hogy kellőleg díjaztassanak s kellőleg megbecsülve legyenek. Ez óhajátunkkal egyetemlegesen rosszallásunkat fejezzük ki a felett, hogy némely orvos több egyleti teendőit is elvállal; teszi ezt az egyletek csekély díjazásáért, elogat azonban egynek sem tehet, mert egyszóval kimondva: teljes lehetetlenség. Hiszszük azonban, hogy az egyleti orvosi állások ügyének rendezésével ez a türehtetlen állapot szintén megszűnik.

Több egyleti tag.

Tanügy.

A külső magyar utcai ev. ref. népiskola befejezte tegnap évrő közvizsgálatát, óvodája gyönyörű ünnepélyével. Az ünnepélyt az iskola érdekesített inspektora Szász Gerő ur vezette, mint elnök, igen nagyszánu érdeklődő, — szülő, testvér, rokon és számos tanügyi barát jelenlétében. Nagy lelki örömmel nézte végig az angyal sereghez hasonló drága apróságok szebbnél-szebb produkcióit, Papp Kálmánné urasszony is, Szenkovics Zelma, Dankó Otília, s több más jeles szak-társával, — s teljes elismerését nyilvánította ő is — a szabadságon levő Papp Károlyt helyettesítő Miller Erzsébet k. a.-nak, a ki igen előnyösan mutatta be magát — ez alkalommal a nyilvánosság előtt is, mint igazi gyöngéd szeretettel bínni tudó, okleveles gyermekrektorésnök. Elnök ur beáró lelkes szavai nagy hatást gyakoroltak a nagy dísz-termet zsufolással megtöltő ünnepély gyülekezetről — amely nagy lelki gyönyörűséggel oszlott el és vezette a drága kedveskét a családi otthon meleg tűzhelyéhez.

A kolozsvári állami ipari szakiskola ifjúsági köre f. évi június hó 23-án, vasárnap délelőtt 9 órákor az intézet helyiségében (Nagymalom-utca) évrő ünnepélyes közgyűlést tart.

Az aranyos-gyűlési állami elemi iskola évrő vizsgái f. hó 17 és 18-án tartattak, igen szép szánu közönség jelenlétében. Ott láttuk gr. Bethlen Bálintné öméltségét kedves családjával

ki érdeklődését egy most, mint az előző években sem vonta meg iskoláinktól, — s jószívű adakozásából mindig juttat a jobb növendékek megjutalmazására. Ott volt továbbá az I. II. fúosztályok vizsgáján megynék érdemes kir. tanfelügyelője Téglass István ur, ki megjelenését — nagy elfoglaltságai közepette is — szintén most sem vonta meg tőlünk.

Az általánban jó sikerrel végződő évrő vizsgáknak — III. IV. V. VI. fu és leányosztályok őszhangzatos éneke után a jobb növendékek megjutalmazására összegyűlt pénzekből beszerzett jutalomkönyvek kiosztása következett, mely a következő kegyes adományokból gyűlt össze:

Br. Wesselenyi Polixéna féle alapítvány kamatjának egyrésze 15 frt. Ezen összeghez adakoztak: gr. Bethlen Bálintné, gr. Teleki Lászlóné 5—5 frtot, özv. gr. Béli Györgyné 3 frtot, Balogh György postamester 3 frt 50 kr. Weress Sándor, Hoprich Gyula 2—2 frtot, Márkos Vilma, Bartha Lajos, Gróf Lajos, dr. Szilágyi János, dr. Tomcsik József, Jaczók Károly 1—1 frtot, Vajna Gábor, Salamon Farkas 20—20 krt, és N. N. 10 krt. Összesen 42 frt.

Fogadják a kegyes szívű adakozók e helyről is — ugy a gondnokság — mint a tanítótestület hálás köszönetét.

*

A brassói áll. kereskedelmi akadémia igazgatósága tisztelettel értesíti a szülöket, hogy az intézettel kapcsolatban szervezett internatusban a jövő 1899—90-iki iskolaévre 20 tanuló fog felvételt. Brassó városa nemcsak szép fekvésű, egészséges levegőjénél, hanem élénk kereskedelem és nagyszánu ipartelepeinél fogva is kiválóan alkalmas levén keres. iskolai tanulók képzésére, az ottani keres. iskolát és internatus, melybe a felvételi díj csak 250 frt., a tanítási díj pedig az akadémian 18 frt, különösen ajánljuk a szülők figyelmébe. Felvétel ügyében jelentkezhetni aug. 15-ig az igazgatóságnál.

*

Évrő ünnepély.

A székeley-udvarhelyi evang. reform. kollegiumban szép ünnepély volt jun. 18-án. Véleltlenül vettem részt benne, de kedves emléke maradánnak lesz; mert derék ifjúsága emlékeztetéssé tette. Az ünnepély kesdetén nem lehettem jelen, ezért két líjat: Apáthy Zoltánt és Felszegi István V. gymn. tanulókat kértem fel a tudósítás elkészítésére, kérem igen tisztelt Szerkesztő urat, méltóztatásuk elfogadni e segéd riportert urak alábbi tudósítását. Tisztelettel nyugtatom meg, hogy hívek voltak a rájuk bízottakban, csak dícsőségéről felejtkezett el az egyik babéros tudósító. Tudósításuk így szól: „Az ünnepélyt a zenekar nyitotta meg Verdi Atila című dalművével, melynek gyönyörűkötletű előadása Morascher Hugó zenetanár érdeme. Azután Gönczi Lajos igazgató tartott emlékbeszédet Szász Domokos volt püspök életéről és működéséről, s kiosztotta a torna és önképzőköri jutalmakat.

Itt leírjak aztán részletesen tudósítók az érdem gazdag megjutalmazását a kegyes alapítók által tett alapokból s a sorrend 6 pontjáról számolniak be, mely az ének és zenekar kitűnő működésére vonatkozik. „Azután következtek a pályázatok hegedűvel, fuvalával, gordonkával és énekléssel.” Erdekes e pályázatoknál, hogy az ünnepélyen résztvevő közönség dönt szavazatával. A hegedűvel Baku Róbert (szász fiu), Félégyházi Ernő és Kovács Lajos, a fuvalával Bolesch Henrik (szász), gordonkával Mikes Frigyes (szász) nyertek a titkos szavazásnál.

Pompás volt az ének-verseny. Nem emlékszem, hogy a pályázat e módja szokásban lenne többi kollegiumunknál; pedig ez kiváló érdeklődést kelt a közönségben s figyelmet érdemel, mint hogy az emberi hang legszebb hangszere a világon. Tizen pályáztak népdalok és hazafias énekkel, operai részletekkel, felfokozva a közönség figyelmét a legmagasabb élenkségre. Ébernek is kellett lenni, hogy aztán szavazása kielégítse a legkritikusabb népséget: a diákserget, mely vihárként törti össze a neki nem tetsző ítéletet. A közönség döntése teljesen kielégítette az ifjúságot és Kökössey Károly VII. gymn. s Apáthy Zoltán V. oszt. főnyertéseket éljen-viharral tüntette ki.

A derék ifjúság versenyzői a gr. Hal-ler Dániel és Gyárfás-féle jutalmakán kívül még dr. Nagy Samu mintegy 20 frt ott felajánlott szives adományát is olnyerték.

Gáll indulójával fejezte be a lelkes diáksereg a 3-tól 7 óráig tartott ünnepélyt, mely megerősített abban a régi meggyőződésben, hogy az udvarhelyi kollegium kiváló tanári karának vezetése alatt a legegészségesebb szelleműl áthatott intézete a hazának, honnan a szép intézményekért most lángoló, majdan a hazáért kötelességeiket állásaikban híven teljesítő, s ha kell, életet áldozó ifjúság kerül ki Istennek dícsőségére.

Incze Lajos.

Egyleti élet.

„Erdélyi Múzeum Egylet” orvos-természettudományi szakosztálya 23-án, holnap az élettan-intézetben orvosi szakülést tart délután 5 órákor.

Mulatság.

Meghívó. Etéden, folyó 1899. évi június hó 24-én (Szombaton), a közszéki iskola nagy termében a Székely-Keresztúron felállítandó Orbán Balázs emlék-szobor javára zártkörű kosaras Táncmulatságot rendeznek.

SZINHÁZ.

Az új primadonna. N.-Váradról írják:

Mint értesülünk, a szintársulat igazgatósága Bilkey Irént, a Magyar Színház segédénekességét szerződötti pimadonnának állítolag Perényi Margit helyett, ki a színházi igazgatósággal támadt kölcsönös egyetlenkedések s az utóbbi napokban őt ért hírlapi támadások folytán távoznai szándékozik a szintársulattól. A megkövetelt írásbeli felmondást különben a tegnapi nap folyamán benyújtotta az intendaturához, de az nem fogadta el.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, június 22.

— Bartha Miklós, országgyűlési képviselő, az „Elleuzék” főszerkesztője tegnap éjjel a gyorsvonattal Budapestről Kolozsvárra érkezett. Ezuttal azért jött, hogy a törvénytörvények megtagyázásának eleget tegyen. A kolozsvári kir. törvénytörvények ugyanis a mai napra tüzte ki a végtárgyalást főszerkesztőknak Sándor József képviselővel vívott párbaia ügyében, melyre természetesen személyesen is megidéztek.

— Tudomásul! Szvacsina Géza

polgármester tegnap este személyesen rendelkezett az iránt, hogy a város összes kutyatulajdonosai kutyáikat azonnal köttessék meg és az utcára ki ne bocsássák.

Mindenki e városon már az esteli órákban értesült e rendelkezésről. Ugy hisszük Deák Pál főkapitány urnak is — aki szintén kutya tulajdonos — (két kutyája is van) tudomására hozták e rendelkezést és . . . csodálatos, hogy ép a főkapitány ur volt az, ki ma reggel kutyájával jelent meg az utcán.

— Védelem az életbiztonságnak.

Tudomásunk van arról, hogy ama tömeges szerencsétlenség hatása alatt, melyet néhány

ban, míg Pál nagyherezeg csendes és komor emberré vált, mióta nejét, Maria görög hercegnőt röviden, de igen boldog házasság után elvesztette. II. Miklós csárnak tehát nincs egy olyan nagybátyja sem, ki alkalmas lenne arra, hogy a fiatal uralkodóra — ki különben is a maga útján szeret haladni — valami döntő befolyást gyakorolhatna.

Hilary.

— A „Törisek és narancsvirágok” szerzőjétől. — Angolból fordította: AMICA.

XVIII.

(Folytatás.)

(35)

— Gábiel, ugy örülök, hogy magát ismét megtaláltam. Olyan érzés fogott el, mintha maga a testvérem volna. Nemde, gyermekkorunkban olyanok voltunk, mintha testvérek lettünk volna?

— Igen, — válaszolám.

— És csodálkoztam, hogy mily szűkszavúnak találtam magamat, midőn lady Mayal voltam — legalább éppen mostan.

— En azt gondolom, — folytatta lady May — hogy maga a Márkiznéval mindenüvé elmegy?

— Az is a kötelességeimhez tartozik, — válaszolám.

— És lady May a vállait vontá.

— Gyakran fogok magával találkozni, — mondá. — És Gábiel, természetes, hogy a Helme-házhoz el fog jönni?

— A gróf szíves volt azt mondani, hogy az ő házát tekintsem a valódi otthonomnak — válaszolám. És el fogok oda menni, valahányszor tehetem.

— Gábiel, mindig korán jöjjön, mi-

előtt a látogatók árja megindul. Reggelként mindig van néhány szabad óránk — az az lady Lulworthnak és nekem. Rendesen az üvegházba megyünk és egy pár órát a virágok között töltünk. Emlékezik lady Kilmoreira és hogy ő mennyire szerette a rózsákat? A jövő héten hozzánk jön és néhány új rózsafajt hoz magával. És Gábiel, mi azokat oly nagyra fogjuk becsülni és szeretni, mintha azok gyermekek volnának!

Azzal a vidámsággal és élénkséggel beszélt, a mi gyermekkorában oly kedvessé tette előttem. Lady Maynak meg volt az a csodálatos tulajdonsága, hogy minden szívet megnyert. Ugy pátéikus történetet olyan hatással tudott elbeszélni, a hogy rajta kívül senki és ha nevetett, azok, a kik hallották, kénytelenek voltak vele nevetni. Ragyogó társalgó volt és a kik beszélni hallották, ritkán vagy talán soha sem felejtették el, a mit ő mondott.

Végre az ígért keringőnél reám került a sor és a vacsora idején lady May visszautasította az Altamontí hercege kíséretét és velem ment le. Nem tudom, midőn azt mondom, hogy a szó legteljesebb értelmében nem tudtam, hogy hol voltam és mit csináltam; arra sem emlékezem, hogy a bál hogy végződött.

— Gábiel, — mondá lady Lulworth midőn a kocsiához kísértem — holnap reggel korán jöjj el — valamit akarok neked mutatni.

Ekkor eszembe jutott a gróf rejtélyes példálózgatása a háznépe szaporodása felett és csodálkoztam.

XIX.

Nem tudom elmondani, hogy a követ-ségi bálból hazatérve miképpen töltöttem el az éjszakát és midőn végre elaludtam egy pár aranyos fényben ragyogó fekete szemről

álmodtam. Korán keltem és napi munkámnak a fontosabb részét elvégeztem.

Eppen délt volt midőn a Helme házhoz érkeztem, és lady Lulworthot és lady Mayt együtt és egyedül találtam.

— Örülök, hogy eljött, — mondá lady May a kezét nyujtva. Eppen most mondtuk, hogy ha maga a fasionable órát bevárja és a tömeggel egyidőben jön, akkor mi nem látjuk magát.

— Lady May én nem tudtam volna még egy óráig várakozni. Már is nagyon hosszúnak kezdtem gondolni az időt.

— És most — mondá lady May könnyedén — lássuk, hogy a sok tanulás és utazása után mennyi maradt meg magában a régi Gábieltől.

Ekkor beszélgetni kezdtünk és rövid idő alatt mindent elfelejtettem az időről és szinte minden egyébről. Lady Lulworth félbeszakította a csevegésünket, egész hirtelen azt mondvá:

— Gábiel, jöjj velem. Valamit akarok neked mutatni.

Több szobán mentünk keresztül, a grófné arcán olyan gyöngéd és szerető mosoly volt, hogy gyönyörűség volt azt látni; végre egy nagy világos terembe léptünk, melynek ajtaját a grófné látható büszkeséggel nyitotta ki. Együtt mentünk be és két gyönyörű kis gyermeket láttam a grófné székesz arcával és aranyos hajával, izépek voltak, egy fiu és egy leánya, három évesek lehettek, egymást átölelve aludtak.

— Gábiel, mit gondolsz az én szép gyermekeimről? mondá lady Lulworth. A férjem nem beszél neked róluk. Azt gondolta, hogy őket látni kellemes meglepetés lesz neked.

— És az is volt; de az általam érzett öröm és fájdalom különös vegyületet nem tudtam megérteni. A grófné komoly tekintetével

tettel vizsgált. A kis leány szép rózsás arcát gyöngéden érintettem. A gyermek szeme felpattant, annyira hasonlított az anyjához, hogy remegésbe hozott és reám nézett és aztán a kicsike mosolygott reám.

— Gábiel, ő ösmert téged, mondá lady Lulworth és én csodálkoztam, hogy a grófné miért mondom azt. Ők oly tisztán és érthetően beszélnek — folytatá — sokkal jobban, mint akárhány őt és hat éves gyermek. És a nevük Gábiel, mit gondolsz, hogy minő nevet adtam nekik?

Nem tudtam kitalálni.

— Rupert és Róza, Runak és Rózinak hívjuk őket. Az élet egészen másformának látszik, mióta ezeket az áldásokat bírom.

A kis Rut, azt a szép kis kövér fiut felvette és a karjaimba tette és Ru is mosolygva nézett reám.

— Eppen ez volt az, a mit látni kívántam, mondta a Grófné. Gábiel, tudtam, hogy szeretni fogod őket.

Volt valami az arcában, midőn a kis fiuval játszani látott, a mit nem tudtam megérteni.

— Ugy e gyakran elősz, hogy lássad őket? — folytatá. Ők bizonyosan szeretni fognak. És — Gábiel — tévé utánna bátoritanul — te nem tudod elképzelni, hogy a kis gyermek szeretete mily édes. Langton Wold egészen más hely, mióta az Ég megáldott velük.

A gyermekek mindent megváltoztatnak. Egyedüli imádságom az, hogy kis kedveseinket a nagy kényeztetéssel ne rontsuk el; a férjem oly nagyon szereti őket!

Természetesen. A két aranyos főre és szép üde arcukra nézve, tudtam, hogy a gyermekeknek senki sem állhatott ellent és önkénytelenül kényeztetni és szeretni kellett őket.

— Gábiel, csókold meg őket — monda a grófné.

veszett kutya Kolozsvár falai közt felidézett, *Szvacina* Géza polgármester tegnap este erélyes intézkedéseket fogatosított az iránt, hogy a város közönsége hasonló veszedelmek ellen véde legyen. Behívatta az összes kerület kapitányokat, s ezek a rendőrök segítségével még ez esti és éjjeli órákban sorra járták a házakat s felhívták a kutyatulajdonosokat, hogy kutyáikat tartsák kötte, mert az a veszedelem fenyegeti, hogy a veszett ebek megmarják, s ez uton elszaporodik a számok és a lakosság — életbiztonsága — a legnagyobb mértékben veszélyeztetve lesz. Ennek az intézkedésnek lett is annyi eredménye, hogy ma reggel már jóval kevesebb kutya csatangolt az utcákon, mint a hogy rendszeren tapasztalhattuk, ámbár még ma is folyton láthatunk szabadon csatangoló kutyát tisztességes számban. Elrendelte a polgármester ur azt is, hogy a rendőrség plakátok után is hívja fel a kutyatulajdonosokat a létező és még mindig fenyegető veszedelemre.

Megbotránkozással kell konstataálnunk azonban, hogy a plakát még délelőtt sehol sem volt kifüggesztve s mi is csak délután 1 órakor vettük kezünkhez.

A plakát különben így szól:

HIRDETÉS

az ebek vesztégzárja ügyében.

Miután e hó 20. és 21. napján a város területén vesztésségre gyanus ebek kóboroltak és embereket martak meg, az 1888. évi VII. t. cz. 68. §. alapján az ebekre nézve a vesztégzár ezennel elrendeltetik.

Ennélfogva az ebtulajdonosok felhívatnak, hogy ebeiket lakásukon éjjelnappal megkötve tartsák, vagy pedig harapás ellen biztos szájkosárral lássák el és porázon vezessék.

A jelen rendelet ellenére szabadon járó ebek befogatnak és kiirtatnak, tulajdonosaik pedig a fenti t. cz. 154. §. i) pontja alapján egyszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettnek.

A vesztégzár zártartama 40 nap.

Kolozsvár szab. kir. város főkapitányi hivatalától 1899 junius hó 22.

Deák Pál,
főkapitány.

— Védjük magunkat! —

A Kolozsvárt uralkodó kutya-veszedelem alkalmából intézzük e pár sort Kolozsvár összes kutyatartó lakóháza.

Tegnap este a polgármester urnak igazán eléggé nem hálálható intézkedése következtében a kerületi kapitányok után valamennyi kutyatulajdonos felhívott arra, hogy kutyáját kötte tartsa és ne bocsassa egyáltalán ki a háztól.

Egy része a felhívásnak engedett is, ámde még ma is folyton egész sereg kutya barangolt az utcákon, a mi azt jelenti, hogy igen sokan semmibe sem vették a hatósági rendelkezést.

Mi ezennel egész tisztelettel felhívjuk minden kutyatartó lakóját a városnak, ne várjon senki közülük újabb hatósági intézkedést, hanem felismerve a veszély nagyságát tartsa kötelességének mindenki azt, hogy kutyáját semmi szin alatt ne hagyja szabadon legalább addig, a míg most még mindig fenyegető veszedelem teljesen meg nem szűnik.

Minden ember tartozik embertársan iránt azzal, hogy az életbiztonságot általánosan fenyegető veszedelem elhárításán vállvetve munkálkodjék!

Elvárjuk minden embertől, hogy ezt a nagy kötelességet a maga egészében teljesítse!

— **Végtárgyalás.** A kolozsvári kir. törvényszék Bodor László bíró előktele alatt ma tartotta meg a Bartha Miklós — Sándor József között 1897 február havában elkövetett párbajvétség miatt felmerült büntügyben a végtárgyalást.

Közvándló Sáni László ügyész volt. Bartha Miklós és Sándor József kihallgatása s a párbajsegédek és orvosok vallomásainak felolvasása és azokra a felek által tett észrevételek után a törvényszék ítéletét Bodor László elnök hirdette ki. A törvényszék Bartha Miklóst és Sándor József képviselőket párvialdal vétségében, vétkeseknek találta s Bartha Miklóst két nap, Sándor Józsefet pedig egy heti államfoghazra ítélte. Az ítélet indokaiban felemlíti, hogy mindkettőnél enyhítő körülményül szolgál az, hogy a közjó előmozdítására irányuló akciónál történt az összezorrenés. Bartha Miklós már az eset felmerülése alkalmával nyomban jóvá tette az elkövetett sértést és alkalmat nyújtott erre egy tárgyalás rendjén, valamint a párbaj színhelyén ellenfelének is.

A kir. ügyész és Bartha Miklós megnyugodtak az ítéletben, Sándor József azonban fellebbezést jelentett be.

Megjegyezzük, hogy Sándor József a tárgyalás rendjén kijelentette, hogy miután az Enke választmányi gyűlése, a hol a sértést történt, nagyon zajos volt, az ő figyelmét

kikerülte az, hogy Bartha Miklós az általa elkövetett sértést a helyszínen jóvá tette.

Mikor a lovagias tárgyalások rendjén Bartha az alkalmat megadta a más nemű elégtételre, akkor ő azt hitte, hogy töle *egyoldalú* bocsánatkérés kívántatik. Ellenfelének s a segédeknek vallomásaiból csak most látja a dolgot tisztán s a mit Bartha Miklós akkor tett, ő is megteszi most a törvényszék előtt, a Bartha Miklóssal szemben használt kifejezésért ezennel *bocsánatot kér.*

Bocsánat kéré szavait Sándor József a kir. törvényszék vissza vonulása után Sáni László kir. ügyész jelenlétében is ismételte és ekkor az ellen felek egymással kezét szorítottak.

— **A gabona tözsdéről.** Bpestről írja tegnapi kelettel tudósítónk, hogy a gabonatózsdén az erős árjavulást kisebb reakció követte. A hangulat általában lecsillapodott s az izgalom jórészt elmúlt, úgy hogy az áralakulás rendes mederbe terelődhetett. A malmok vételkedve nem szűnt meg s ennek következtében a készáru jól tartotta árát, sőt néhány krajzárral emelkedett is. Ellenben a határidőjegyzések közül a buza és a rozs 17 krajzárral, a zab 12 krajzárral hanyatlott. Rozsdahírek még mindig hallhatók, de az esetben, ha az aratásig nem lesz tulságos forró idő, a gazdák még mindig kielégítő középértémet várhatnak, jóllehet a rozsdá helyenkint már a kalászon is kiütt. A sok jégeső-jelentés azonban kezd aggodalmat okozni s a bőrvén általában feszült érdeklődéssel várják a földművelésügyi miniszter legközelebbi hivatalos jelentését a vetések állapotáról. Megjegyzendő, hogy új gabonára tegnap voltak az első kőtések, nevezetesen eladtak egy vagon bánáti új búzát 9 forintot áron Bécsben, továbbá nyíregyházavidéki új rozst 7.02 egy-kettő forintot áron. — Berlinben a gabonapiacra eleinte a gabona a szép időjárás és az Amerikából érkezett lánghabb jelentések következtében erősen hanyatlott, később azonban a rozs iránt mutatkozó tulnyomó vételkedv megszilárdította az irányzatot. A buza júliusra 1 márkával szeptemberre fél márkával olcsóbb lett, rozs júliusra 1 márkával drágább, szeptemberre változatlan.

— **A kolozsvári közúti vasut** üzemének villamossá való átalakítása iránt a kolozsvári közúti részvénytársasággal kötendő szerződés szövegének megállapítása ügye a holnap (pénteken) megtartandó törvényhatósági bizottsági ülésben kerül tárgyalás alá.

Miután a részvénytársaság maga részéről a villamos átalakítás érdekében minden lehetőet elkövetett, a szerződés tervezete szerint a város belterületén, valamint a Vesselenyi Miklós, Nagy-utca, Magyar-utca és Unió-utczában jövőre *csak személyvonat fog közlekedni.* A teherforgalom egészen külterületre tereltetik (Sigmund Testvérek szeszgyáráról a magyar kir. államvasutj egy új tehervonat létesítettik.) Ezenkívül, a jeleni sínnek vályus sínékké alakíttatnak át, úgy, hogy a közlekedést ne akadályozzák. — A szerződés szerint gyors és sürűbb meneteket állt a közlekedés gyorsabb lesz s nem kell majd, mint most órákig várni a vasutra. A villamos vasut leendő beállításával, igen sokan aggodtak aziránt, ha vajjon a szerződés nem biztosít-e kizárólagos jogot a társaságnak a villamos erő fejlesztésére. Mint halljuk, monopoliumról nincs szó a szerződésben, s így a holnap gyűlésező kommunitás bizonyára hozzá fog járulni ahhoz, hogy a jelenlegi türethetetlen állapotok mielőbb megszűnjenek.

— **Bem tábornok pipája.** Ezelőtt öt évvel Bartha Miklós országgyűlési képviselőnek Zichy Jenő gr. átadta Bem tábornok pipáját.

Erről a Történelmi Lapok 1894. junius 1-én megjelent számában a következő közlés foglaltatik:

Bem tábornok pipája. Bartha Miklós orsz. képviselő írja a következőket: Zichy Jenő gr. igen érdekes és értékes emlékké lepte meg a kolozsvári ereklje-muzeumot. Ez egy gyönyörű faragásu taktékipipa, mely a Bem tábornok tulajdonát képezte s melyet a nagy hős tábori elkészének ajándékozott. A pipa kupakjának belső oldalára ez van gravírozva: „Tábori lel-készemnek, komor napok emlékéül Bem József tábornok”. A valódiság okmány szerűleg igazolható. Zichy Jenő gróf a képviselőház máj. hó 21-iki ülése alkalmával adta át az értékes erekljét Bartha Miklós képviselőnek elhelyezés végett a kolozsvári 1848—49. ereklje-muzeumba. Az ereklje kéziről-kézre járt a képviselőház folyosóján s annak szépsége mindenkit meglepett. A pipa külső hajlásánál egy méphirt (indiai drágakő) van arany kersszel: körülötte öt darab tiszta türkisz; ezek alatt két koralkamé, a taktékba sülyesztve. A pipán lévő dombornú egy jelenetet ábrázol, midőn a törökök a magyar sereg előtt meghódolnak és egy várnak a kulcsait párnán átnyújtják. A jelenet Budavár visszafoglalására vonatkozhatik.

Bartha Miklós mielőtt a pipát beszo-gáltatná, hiteles okmányokkal kívánta igazol-

tatni a jövő előtt azt, hogy ez a pipa tényleg a Bem tábornok tulajdona volt.

E czélból több irányban tudakozódott, s a következő levelet vette:

Tisztelet Képviselő Ur!

Ígértemet beváltva, a kérdéses pipa végett felkerestem a Szent-Ferenczrendiek helybeli zárda főnökét Bagu Sándor barátomat, mi több — véletlenül — az éppen itt időző rendfőnököt Szkrobanek Floridót is.

Ez utóbbi határozottan állítja, hogy a kérdéses pipa Doscsal Gaudesius volt helybeli zárda főnöké volt, ki öröül autentikus okmányt is birt, egyidejűleg megígérte, hogy személyesen keresi fe — a már nyugalomban élő öreg urat Stomfán és reményli, hogy a kérdéses okmányt rövid idő alatt megszerezheti és czimem alatt elküldendi. Én aztán rendeltetési helyére továbbítani nem késém.

Addig is maradok tisztelője

Budapest, 11. VI. 1894.

kis-jókai Ágoston József,
igazgató.

Most az ereklje muzeum. folytatja a további kutatást, míg a fentebbi levélben fogit okmányt megszerezheti.

— **Kirándulás a kolozs-alaguti iskolába.** A kolozsvári üzletvezetőségől vett értesítés szerint a m. á. v. kolozsalaguti telepen fenálló elemiskolának 1899. évi jun. hó 25-én tartatik meg a zárviszágja. Ohaj-tandó, hogy ezen ünnepélyen az iskolaügy barátjai minél számosabban megjelenjenek.

A vendégeknek Kolozs-Alagutra oda és vissza való *utazása díjmentes* és a vendégek visszautazásra a d. u. 4.39 perczkor, vagy az esti 7.30 perczkor induló személyvonatot vehetik igénybe. Az ünnepélyen való részvétel f. hó 23. déli két óráig a m. á. v. üzletvezetőség l. osztályánál bejelentendő.

A villás reggeli és ebéd ára (bor, sör és feketekávé nélkül) személyenként 1 frt.

Indulás Kolozsvárról — Kolozs-Alagutra a reggel 8 óra 40 perczkor induló 528 sz. vonattal.

A vendégek és családtagjainak Kolozs-Alagutra és vissza való utazása is díjmentes.

— **Egy professzor névnapja.** *Jakobinyi* Alajos, kegyesrendi papot, a kolozsvári r. kath. főgymnásium egyik jeles ifju tanárát, tegnapi névnapja alkalmával rendtársai melegen üdvözölték, megelőző estén a rendházban társas vacsora volt a tiszteletére. Az ifju tanár a külső társadalomnak is több tagja kereste fel szerenese kívánataival.

— **Dreyfus hazaszállítása.** A rennesi fogházban már készülnek Dreyfus befogadására. Egy rennesi lakos a pör tartására lakást ajánlotta fel Dreyfusnak. A „Temps”, szerint a tárgyalást augusztusra halasztják, a mikor az antirevizionista ifjuság, melynek tüntetésétől tartanak, nem látogatja már az iskolákat és a vakációtól élvezi. Rennesben, a nagy idegenforgalomra való tekintettel, minden drágul. Egy fogadobeli szoba ára már most is 20 frankot tesz ki egy napra.

A Journal szerint Labori védő, a kit teljesen felgyógyult, Demange ügyvéddel Dreyfus védelmében a rennesi törvényszék előtt osztozkodni fog.

— **Szerencsétlenség egy kiránduló helyen.** Röviden említettük, hogy micsoda szerencsétlenséget okozott Prága mellett, Podhorzban egy vendéglobben egy esendőr elszűt fegyvere. A golyó egyzenészt leterített és többeket étetvesélyesen megsebesített. Az esetről most érkezett részletes jelentés szerint a vendéglobb kerthelyisége zsúfoltságig megtelt kirándulókkal; az elsőmelelti erekljen egy tízenháromtagu zenekar játszott. Az ereklje mellett a táncszertem van, melynek ablakai nyitottak voltak. A tánczertemmel szomszédos szobácskában a rend fenntartására kiküldött két esendőr tartózkodott. Ugy félőt óra tájban — vasárnap délután volt — hirtelen puskaropogás hallatszott. Közvetlenül rá valóki az erekljen hangosan segélyért kiáltott. A tánczertemben zűrzavar támadt, miáltal a két esendőr távozott és rohamléptekkel a város felé siettek, mint később kitudódott azért, hogy az esetről jelentést tegyenek. A Mannlicher-golyó hatása borzasztó volt. A golyó a tánczertem át a tánczólok feje fölött átsüvitett. Átfurta az ereklly faajtáját és a 15 éves Maly Jaroslav trombitás tüdejét és szívét furta át. A szerencsétlen szörnyet halt. Valek János karmesternek jobb karját zuzta össze. Tegner fuvalás fuvalója darabokra törött össze és több szilánk arczába furódott. A két esendőr rögtön felfüggesztették állásuktól és szigorú vizsgálatot indítottak ellenük. Annnyit már megállapítottak, hogy az egyik esendőr Mannlicher fegyverének ravaszát véletlenségből könyökével surolta és a fegyver így sült el.

— **A számóca és a köszvény.** Londonból írják, hogy ott a számóca már évek óta nem volt oly kevés és drága, mint éppen ebben a hónapban, Fontját 8 shillinggel fizetik. Pedig a lóverseny-szezon alatt az angol nem tud a teljeszés számóca. vagy a számózás pezsgő nélkül megélni. Az angolok csak az vigasztalja, hogy éppen most mutatta ki egyik tudós orvosok a számóca káros hatását. Szerinte a számóca élvezetétől köszvényt kap az ember. Azonban egy másik tudósuk ennek ellenében a nagy Linnére hivatkozik, a kit éppen a számóca gyógyított ki a köszvényből. A számóca és köszvény között tehát úgy látszik mégis van valami okozati összefüggés, de hogy mi, az még nem derült ki.

— **Ez is statisztika.** Egy angol ökonómus, aki igyekszik „önmagát megismerni”, kiszámította, hogy egy évben 11.800.000 szót mondott és 12.000 kézszerítést váltott. Ennyi erővel föl lehetne emelni egy gözmozdonyt. A szemét egy év folyamán kinyitotta és behunyta 94.600.000 szor; az így kifejtett izomerő egyessítve 25 kilót tudna fölemelni. Kiszámította még, hogy egy cigarettás ember átlag évente 70.000 gyufát éget el.

— **Lakást keresek** október 1-re, 5 —6 szobával. Feltételek: világos, tiszta szobák; száraz falak; kert és lehetőleg külön udvar. Czímem T. jegv alatt a kiadóban.

Gyászrovat.

Id. *Duha Bálint* nagybirtokos, a koránas arany érdem-kereszt tulajdonosa, Aranyos-, Kolozs- és Szolnok-Doboka megyék törvényhatósági bizottsági tagja, a szamosújvári fuárva intézet bizottsági tagja meghalt.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.)

Perczel Dezső sajtópöre.

Bpest, jun. 22.

A képviselőház elnöke egy bécsi munkás lapban személye ellen megjelent támadások közléséből keletkezett affaireit a viott párbajjal nem tekinti befejezettnak, hanem a „Magyar Hirlap” és „Népszava” ellen tényleg megindította a sajtópört, mert ezen két lap volt az, mely a bécsi munkáslap támadásait közölte.

Választás.

Csongrád, jun. 21.

A „Keleti Értesítő” jelenti:

Csongrádon holnapután lesz a városi képviselő válsztás, a hol már a megyei képviselő választáskor teljes győzelmet aratott az ellenzék. Ilyen győzelemnek néznek eléje a holnaputáni választásnál is. A főszolgabíró — bizonyára a tiszta választás érdekében — már koncentrált a szomszéd kerületbeli csendőrséget. A csongrádi ellenzék Hegyi Antal vezetése mellett negyven tagu küldöttséggel járt az alispánnál s figyelmeztette őt a csendőri előkészületekre s arra, hogy ha visszaélés lesz, azért az alispán lesz a felelős.

A megye alispánja a köldöttség meglepetésére kijelentette, hogy: „én nem a mai kormányelnök alatt lettem megválasztva és így a jogot és törvényt nem tőle tanultam s a jog, törvény és igazságra való hivatkozással használt miniszterelnöki elcsépelt frázis engem nem vezérel.

Ismerem kötelességemet.”

Már most a csongrádiak kíváncsiak, hogy a volt miniszterelnöktől örökölt igazságérzet mellett a szurony választ-e nálunk vagy a nép.

Katolikus kongrua.

Budapest, jun. 22.

Az orsz. kat. központi kongruabizottság folyó hó 28-án d. u. 5 órakor hivatalos helyiségében (Hold-u. 13. sz.) össülést tart, a melyen a kongruabizottság V. osztálya indítványt tesz a gyulafehérvár-fogarasi görög kat. érseki megyéhez tartozó plébániák jövedelmi összeírásainak felülvizsgálása tárgyában. A tárgy fontosságára való tekintettel kívánatos, hogy a bizottsági tagok az ülésen minél nagyobb számmal jelenjenek meg.

Kis kereskedők kongresszusa.

Budapest, jun. 22.

A magyarországi kiskereskedők jul. 11-én tartják itt a fővárosban első szakkongresszusukat. A napirend a következő: 1. A kis kereskedők társadalmi és megélhetési viszonyai. 2. A kis kereskedők országos szövetekeze. 3. A fogyasztási szövetkezetek és a kis kereskedők helyzete. 4. A vánterület és a választói jog. 5. Italmérsi mizeriák. 6. A kis kereskedők hitelügye. 7. Indítványok. A kongresszus iránt már most is általános az érdeklődés. Valószínűleg képviselve lesz rajta a kereskedelmi miniszter is. Meghívták az összes kereskedelmi és iparkamarákat, továbbá a különféle kereskedelmi egyesületeket.

A párisi események.

Páris, jun. 21.

Bourgeois ma délelőit meglátogatta néhány politikai barátját, azután újra az Elyséebe ment és kijelentette Loubet elnök előtt, hogy hajlandó tár-

gyalásokat folytatni a kabinetalakításra nézve, de nem tartja fetteletlenül szükségesnek, hogy a kormány hatalmát reá ruházzák, mert vissza akar térni Hágába. Bourgeois délután folytatja a tárgyalásokat. Azt hiszik, hogy Delcassét véglegesen megbízzák a kabinet alakításával.

Passivitás.

Lugos, jun. 22.

A románok passzivitásának felfüggesztése ügyében Nagy-Szebenben tartott pártférfiak bizalmas értekezletéről felmerült hírekkel szemben Bredeanu Coriolán lugosi ügyvéd a mérsékelt románok vezérférfia kijelenti, hogy ezen a gyűlésen abban állapodtak meg, hogy a míg a Bánffy kormánynak azt a rendeletét, mely a román nemzeti pártbizottságot feloszlatta és azokra, kik a pártgyűlést összehívták kihágási büntetett állapít meg, vissza nem vonják, az új aerával szemben politikai állást nem foglalhatnak.

Országgyűlés.

Budapest, jun. 22.

A képviselőház mai ülésén a vitát Szinay Gyula kezdte, a függetlenségi párt részéről. Pártolja Kossuth Ferencz határozati javaslatát, mely az egész ország érdekének felel meg.

Sürgeti, hogy a paktum értelmében a purifikáció minden vonalon hajtassék végre, mert csak akkor lesz értelme a jog, törvény és igazság jel-szavaknak.

Első sorban, véleménye szerint Bánffy oszlopait a főispánok közül azokat kell eltávolítani állásukból, a kiket azt hiszi, nem kell megneveznie, mert az egész ország ismeri erőszakoskodásaikról. (Zajos tetszés a baloldalon.)

A beszéd végzetével Széll Kálmán állott fel szólásra.

Kossuth Ferenczcczel szemben azt bizonyítja, hogy az önálló vánterület nem fog olyan eldorádót teremteni, a mint azt sokan remélik.

Annyi bizonyos, ugymond, hogy jogunk meg van hozzá s nem szabad feladnunk.

Hosszasan polemizál Komjáthy Bélával, ki ugymond, lenéző kicsinyléssel beszélt a kereskedelmi szerződések lejártáról, azt mondván:

Ez olyan jog, melyet nem fognak végrehajtani.

Ez szerinte nem érv. Legyen nyugodtan Komjáthy, mert az a jog végre lesz hajtva.

Az osztrák kormánnyal megtárgyalt egyezmények pedig semmi titkosat nem tartalmaznak.

Ugyanazok, mint a Badeni-féle kiegyezési javaslatok.

Komjáthy insinuációit egyszerűen visszautasítja.

Ajánlja a javaslatot, nem mint **abszolút jót**, hanem mint az adott viszonyok között a **legjobbbat.**

A miniszterelnöki beszéd után szünet következett, melynek végzetével Bartha Ödön függetlenségi párti polemizált hosszasan Széll beszédével.

Követeli, hogy az osztrák kormány által kibocsátandó jelen javaslattal, egyetértelmű rendeletek a Ház elé terjesztessenek.

A javaslatot egy cseppet sem tartja vívmánynak.

A vitát holnap folytatják.

Az új kabinet.

Budapest, junius 22.

Waldeck Reussau estig megalakítja a kabinetet.

Maga tartja meg a hadügyi tárczát.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

Zeneestély.

Hamza Miska zenekara ma este Nagy Gábor kerthelyiségében játszik.

Intelligens nő kerestetik sürgősen házvezetőnő és anyahelyettesnek.

Czim a kiadó-hivatalban. 1—2.

Hirdetések.

Sz. 1009—899.

557. 3—3.

Arlejtési hirdetmény.

Kolozsvár szab. kir. város utcáin és terein 5 (öt) egymástól követő évben végzendő gránitkőburkolati munkák biztosítására a városi mérnöki hivatalban f. évi július hó 1-én d. e. 10 óráig írásbeli versenytárgyalás fog tartani.

Az évenként végzendő gránitkőburkolati munkák értéke mintegy 20.000 forintot fog kitenni, fentartja azonban Kolozsvár sz. kir. város közönsége magának azt a jogot, hogy a kitett összegnél több vagy kevesebb értékű munkát is végeztessen.

Az ajánlatban egész, háromnegyed és fél kecskából készíthető gránitburkolat négyzet méterenkénti egységére külön-külön kitéendő.

A részletes feltételek a városi mérnöki hivataltól megszerezhetők vagy ugyanott a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Az ajánlatban határozottan kitéendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti.

Az ajánlatokhoz bányapénzül 1000 forint, készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban melléklendő.

Kolozsvárt 1899 június hó 17-én

Kolozsvár sz. kir. város mérnöki hivatala.

15163—1898 tan.

565. 1—3.

Hirdetmény.

A Kolozsvár sz. kir. város határában gyakorolható halászati jog 1899 évi augusztus hó 1-től 1902. évi július hó 31-ig terjedő 3 azaz három évi időtartamra haszonbérbe adatik.

Kiküldési ára a jelenlegi haszonbéri összeg, vagyis évi 280 forint, azaz Kettőszáznyolcvan forint.

Bánatpénz a kiküldési ár 10%-a.

A nyilvános szóbeli és írásbeli versenytárgyalás 1899 évi június hó 28-án (szombat) d. e. 10-től 12 óráig fog megtartani a városház közgyűlési termében.

Az árverési és szerződési feltételek a hivatalos órák alatt a városház emeletén levő 9—10. számú irodában megtekinthetők.

Kolozsvár sz. kir. város Tanácsának 1899. május hó 19-én tartott üléséből,

Szvacsina Géza
polgármester.

581—1899.

564. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvár-városi kir. járásbíró 1899. évi VII. 462. sz. végzése következtében dr. Weisz József kolozsvári ügyvéd által képviselt Schvarcz Lipót kolozsvári lakos ellen 50 forint és járuléka erejéig 1899. évi április hó 17-ikén foganatosított végrehajtás útján felülfoglalt és 819 forint 60 krra becsült szobabeli butorok és egyéb álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a kolozsvár városi kir. járásbíró 1899. évi V. II. 462. számú végzése folytán 50 forint tökélettel, ennek 1899. évi Március hó 5-ik napjától járó 6 százalékos kamatai 1/3%, váltódíj és eddig összesen 16 forint 68 krral bíróság már megállapított költségei és a kolozsvár-városi kir. járásbíró 1899. évi VII. 37. 40. és 335 p. sz. végzése folytán Schönmann és Singer cégnek 63 forint 04 krra, 12 forint költség hátralék erejéig Kolozsvárt, — Szentgyörgy utca 22. sz. a végr. szenvedő lakásán leendő eszközésére 1899. évi június hó 23. napjának délutáni 4 órája határidőül kitétetik, és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-sa értelmében a legtöbbet ígérőnek, becsáron alól is eladottnak fognak.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1899. évi június hó 9. napján.

Dupschek Ignác,
kir. bír. vghjtó.

159—1899

562. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-sa értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kereskedelmi és váltó törvényszék 1898. 108740 sz. végzése következtében dr. Weisz Árpád ügyvéd által képviselt Umráth és társa cég javára Weisz Izák ellen 117 forint 25 krra és járul. erejéig 1898. évi február hó 19. foganatosított kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 403 frtra becsült szarvasmarhák, lovak, cséplőgépek, torokbuzs, liba párnika szekerek és vaszonnemű álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a mócsi kir. járásbíró 1898. évi V. 289. — 1898. számú végzése folytán 117 forint 25 krra tökélettel, ennek 1899. évi április hó 15. napjától járó 6% kamatai — és eddig összesen 28 forint 55 krral bíróság már megállapított költségei erejéig — Gyula téren — alperesnek lakásán leendő eszközésére 1899. évi június hó 26. napjának délutáni 10 órája határidőül kitétetik, ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. trv. cz. 107. és 108. §-sa értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. trv. cz. 102. §-sa értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Mócsán, 1899. május hó 30. napján.

Ferenczy György
kir. bír. vghjtó.

Haszonbérlet.

Kolozsmegye, Kis-Sármási vasuti állomásához egy félóránysira

egy 350 holdas tagosított birtok

haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni **Bakó János** tulajdonossal Maros-Vásárhely Kossuth-utca 101. sz. 559. 2—3.

Bernáth Ede Sándor
kerékpár újdonságok
raktára és javító műhelye Kolozsvárt,
(Vashidnal)

Sürgönyeim:
Bernáth gépraktár, Kolozsvárt.

Telefon szám 412.

516 7 00

MEISZNER-féle

erő- és egészségi kenyér

hathatósan hat az emésztő szervekre, kitűnően táplál,
gyomorbetegségeknél nélkülözhetetlen, szélbajoknál felülmúl
hatalmatlan.

Kapható **KÓNYA SÁNDOR** fűszer, csemegé, bor, déli-
gyümölcs- és ásványvíz üzletében, főtérr. Jósika palota.

Értesítés!

Arról értesültem, hogy három évtizeden át a legnagyobb közmegegyezésre működő és a legdíszingváltabb üzlet is kielégítő butorraktárban és műhelyben ügyeim rendezéséhez szükségem rövid szünetet többen, kenyérszerzésre irányuló roszindulatú koholmányokkal ama híresztelésekre használtak fel, hogy a régi 30 éves működésem teréről végleg visszaléptem, nyugalmamba vonultam, dolgozni már teljesen képtelen vagyok, munkát többé fel sem vállalom. Minthogy kiváló ízlésemről és pedáns munkámról külföldön ismert nevemet megromítani másképpen — pl. versenymunkával — nem voltam képesek, mindezt csak azért híresztelték és híresztelik ma is, hogy helybeli és vidéki régi vevőim, a kik mindenkor kizárólag engemet voltak kegyesek becses megrendelésekkel kitüntetni, üzletemből e szünet alatt elszakítsanak.

Éppen ezért az igazságnak, előkelő vevőimnek és a magam önértékének tartozom e tendenciózus rágalomk demontálásával. A mit sietek is tenni ama tiszteltteljes kérés által, — hogy szíveskedjenek személyesen meggyőződni egy próbarendelés által az összes állítások ellenkezőjéről — mely alkalommal befog bizonyosodni, hogy képes vagyok pedanteria, pontosság, tisztesség, tartósság, ízlés, jutányosság tekintetében versenyezni a hazai és külföldi legelőkelőbb cégekkel éppen úgy, mint eddig, sőt nyugodt lelkiismerettel állíthatom, hogy ezennel még sokkal inkább.

Azonban nehogy félreértessem. Nem dícsérvésképen teszem ezt az ajánlatot, hanem a félrevezetett nyilvánosság felvilágosításául.

Ezek után van szerencsém jól ismert céget ismét nagybecsűlt jóindulatukba ajánlani, különösen új berendezések, garnitúrák kibővítése, bevonása, mindennemű javítása, átalakítása, vagy becsarélése tekintetéből. Ugyanígy bátorodom felbírni becses figyelmüket új, vagy régi butorokat „moly mentesítő” preparátumomra, melylyel több évi módosítás után a legbiztosabb eredményt értem el.

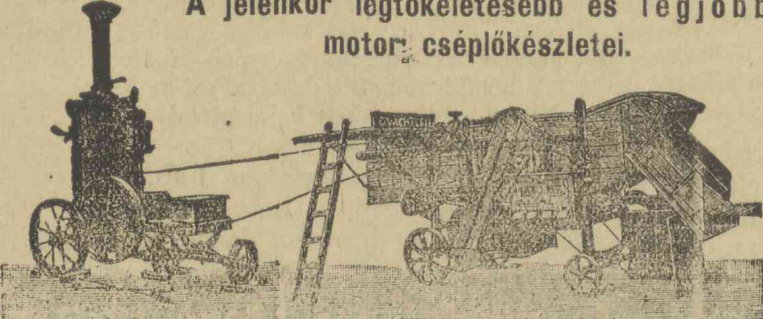
Becsés megrendeléseiket kérve maradok kiváló tisztelettel

415.12—*

Duchony János és fia.

1893, 1894, 1895, 1896, 1897, 1898 évben 32 első díjjal kitüntetve!

A jelenkor legelőkelősebb és legjobb
motor- cséplőkészletei.

Első proszniczi Gazdasági Gép- és Gőzmotor-Gyár,
Wichterle F.

BUDAPEST, VI. ker. Gyár-utca 50.

ajánlja legújabb szerkezetű szabadalmazott, teljesen szikramentes

motor-cséplő-készleteit

kettős tisztítóval, árpátoklászoló és legelőszűrőhöz lőhere hüvelyezővel, olcsó
árak és teljes jótállás mellett. Már több 100 készlet kitűnő sikerrel működésben.
Motor és nagyobb gőzcseplőkészleteink valamint egyéb gazdasági gépeink
507. 4—6.

megtekinthetők nagyszabású telepünkön Budapest, VI. Gyár-utca 50., hol szakszerűleg bemutattnak.

"Zacherlin"

Csodálatraméltó hatással bír. Öl, mint semmi más hasonló szer mindenféle rovar,

s ép azért az egész világon mint páratlan, dícsértetik s kerestetik. — Ismertető jelei: **1. A lepecsételt palack.**
2. „Zacherlin” név.

Kolozsvárt a következő fűszer- és vegyeskereskedő uraknál kaphatók:

Adler Sámuel	Gergely Ferencz	Moldován József	Szele Márton	Schweiger Ferd.	Szamosújvárt:	Mike Márton
Barcsay Manó	Haraszthy Jenő	Papp Ernő	Temesvári Károly	Supka László	Flórián Jakab	P. L. y. Sándor
Bojáki Sándor	Havas Árpád	Papp Kristóf	Weress László	Tóth István	Zabulak Jenő	Schuster György
Boskovics József	Hirachfeld Sándor	Papp László	Wertheimer Vilmos	Marosújvárt:	Tördén:	V. its Sám. és fi.
Bréver János	Jeney Lajos	ifj. Pere István	Wolff J. gyógyszer.	Mendel Izidor	Bernárd Anna	Erzsébetváros:
Burger Frigyes	Kónya Sándor	Popp Antal	Zsilinszky Antal	Virág Tamás.	Fodor Domokos	Műhelyf. n. G.
Cserba György	Kováts P. fia	Szegesváry és társa	B.-Hunyadon:	Rákod:	Esz. nyi J.	
Flóra Gyula	Marusán Bogdán	Somlyay László	Beke J.-né	Schilling S.	Kovrig János	471. 6—12.

továbbá minden nagyobb kereskedésben vannak raktáron ott, a hol a „ZACHERLIN” plakátok kifüggesztve vannak.

Dombhát gyógyfürdő!

Besztercze-Naszódmege.

Az évad Junius 15-étől Szeptember hó végéig tart.

Állomás Besztercze 530 méter a tenger felett. Posta- és távirda Ó-Radna.

Kies, szép hegyes vidéken, szabad szőntartalmu víze üdülőknek léghő és emésztő szervi bántalmakban szenvedőknek igen ajánlható.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a fentnevezett fürdőt az időnyre haszonbérbe kivettem és főtörésrésem lend a n. érd. fürdő vendégeimet olcsón jó erdélyi kosztal és tisztán kezelt zamatos tiszta borokkal elláttni.

Szoba árak **30 krtól** feljebb, meleg fürdőjegy **40 kr.**, hidegfürdő **10 kr.**

Minden megkeresésre utasítással és felvilágosítással készséggel szolgál

563. 1—4.

Pfeuffer Ágoston
haszonbérlelő.